

Fylkesmannen i Aust-Agder

Miljøvern avdelingen

Hjemmeside: <http://fylkesmannen.no/AA> E-post: posttak@fmaa.no

Vår dato: 09.02.2010 Vår referanse: 2010/36/INO

Arkiv nr. Deres referanse

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2010/002.I.FMAA
Saksnummer: 2010/36/INO

Informasjon om virksomheten

Navn: Jens Eide Slakteri AS	Dato for inspeksjonen: 29.01. 2010
Adresse: E-18 senter, 4790 Lillesand	Telefon/e-post: 37 27 09 66 post@slaktereide.no / jens@slaktereide.no
Besøksadresse: Gaupemyr, 4790 Lillesand	Organisasjonsnr.: 886 383 932
Kommune/kommunenr.: Lillesand/0926	Bransjenr. (NACE-kode): 10.110

Tilstede under kontrollen

Representanter for Agder matforedling AS og Jens Eide slakteri AS	Fra Fylkesmannen: Bjørn Stokke Ildikó Nordensvan
---	--

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende tema ble dekket under kontrollen:

- Internkontroll i forhold til ytre miljø, herunder risikovurdering og rutiner.
- Egenrapportering.
- Håndtering av kjemikalier og farlig avfall. Sikring mot akutte utslipp.
- Diverse (for eks. evt. klagemål).

Rapportens status

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 2 avvik* og 2 anmerkninger*, under kontrollen.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding.
- Pålegg om tilbakemelding. Virksomheten plikter å rette avvikene. Fylkesmannen ber virksomheten om å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: 08.04.2010

* Avvik og anmerkninger er definert på side 2 i rapporten
Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Bjørn Stokke
senioringeniør

Ildikó Nordensvan
rådgiver

Postadresse:
Serviceboks 606
4809 Arendal

Besøksadresse:
E-post:
Hjemmeside:

Fylkeshuset, Arendal
postmottak@fmaa.no
www.fylkesmannen.no/aa

Telefon: 37 01 73 00
Telefaks: 37 01 76 10
Org.nr: 874 762 822

Saksbehandler:
Ildiko Nordensvan
Dir.innvalg: 37 01 75 51

Definisjon på avvik og anmerkninger

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, eller forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Varsel om kontrollgebyr

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. krav i forskrift om begrensning av forurensning (forurensning forskriften) § 39-6. Virksomheten er plassert i kontrollklasse, som tilsvarer risikoklasse 3. Gebyrsatsen er på kr 11 200, - kr for gjennomføring av kontrollen.

Aktuelt regelverk:

Se lover og forskrifter på Klima- og forurensningsdirektoratets hjemmeside www.klif.no eller via www.regelhjelp.no.

Aktuelle hjemler for avvik som avdekkes gjennom kontrollen finnes i følgende regelverk:

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter Internkontrollforskriften § 5 om systemets innhold og dokumentasjon.
- Lov om forurensinger og om avfall (forurensningsloven) § 7 om plikten til å unngå forurensninger.
- Forskrift om begrensning i bruk av helse og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11. Farlig avfall.

Avvik

Følgende avvik påpekes etter inspeksjonen.

Avvik 1: Virksomheten har ikke foretatt internkontroll knyttet til ytre miljø

Avvik fra: *Forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5, nr 6 og nr 7*

Kommentar:

Virksomheten må utarbeide risikovurdering knyttet til ytre miljø

Bedriften har en skriftlig risikovurdering fra 2003 som er utarbeidet av Gilde Agro Fellesslakteri. Anlegget må dokumentere at det er foretatt og oppdatert en risikovurdering med tilhørende konsekvensanalyse og handlingsplan knyttet til ytre miljø. En slik risikovurdering bør inneholde konsekvensanalyse og tiltaksplan, eksempelvis:

- ved evt. stopp i avløpsnettet,
- ved evt. feil ved fettutskiller
- ved evt. kjemikalieutslipp
- miljøeffekter som følge av en evt. brann etc.
- iverksette/foreta rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge negative påvirkninger på helse, miljø og sikkerhet, etc.

Vi ber om at bedriften vurderer risiko i forhold til ytre miljø i henhold til internkontrollforskriften § 5, og sender en kopi av risikovurderingen til Fylkesmannen innen den angitte fristen.

Virksomheten må ha et tilfredsstillende system for avviksbehandling

Bedriften har ikke et system for avviksbehandling. Et slikt system må være oppdatert, og bedriften må registrere kontinuerlig avvikene som dukker opp ved arbeidet. En tabell med rubrikk av dato, hendelser, og tiltak kan være tilstrekkelig for bedriften for å føre opp evt. avvik.

Vi ber om at virksomheten har mer fokus på avvikshåndteringen knyttet til ytre miljø.

Sikkerhetsdatablader må til enhver tid være oppdatert

Anlegget har sikkerhetsdatablad fra 2004 for noen farlige kjemikalier som benyttes i virksomheten. Bedriften må etablere rutiner for oppdatering av sikkerhetsdatablader. Det er i tillegg viktig at det fremkommer hvem som er ansvarlig for å kontrollere og oppdatere sikkerhetsdatablad, samt at de er tilgjengelige på arbeidsplassen.

Substitusjonsvurdering

Bedriften har plikt til å vurdere og siden bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier med mindre farlige alternativer, men uten urimelig kostnad eller ulempe. Dette skal dokumenteres skriftlig. Denne dokumentasjon bør være en del av internkontrollsystemet.

Vi ber om at bedriften oppfyller dette kravet.

Avvik 2: Virksomheten har ikke utarbeidet måleprogram for vannutslipp

Avvik fra: *Utslippstillatelse 23.05.2006 pkt. 9.2*

Kommentar

Bedriften har plikt til å utarbeide et program for kontrollmåling av vannutslipp. Måleprogrammet skal inneholde bl.a. rutiner for prøvetaking, prøvepunkter, målte parametere og hyppigheten for prøvetaking.

Ved tilsynsbesøket kunne bedriften ikke vise frem et slikt program. Vi forventer at bedriften gjennomfører avløpsmålinger og analyserer de påkrevde parametere i henhold til utslippstillatelsen.

Fylkesmannen ber om at slakteriet oversender en kopi av et måleprogram innen den angitte fristen.

Anmerkninger

Følgende anmerkninger påpekes etter inspeksjonen.

Anmerknning 1: Egenrapportering - Altinn

Kommentar

Egenrapportering for 2008 var ikke tilfredsstillende i forhold til kravet i utslippstillatelsen, jf. utslippstillatelse pkt 9.2. andre ledd. Fylkesmannen vil påpeke at bedriften skal analysere og rapportere alle utslippskomponenter som det er gitt pålegg om i utslippstillatelsen. Under tilsynsbesøket var prosedyren for rapportering og avløpsmålinger sentrale temaer. Fylkesmannen forventer derfor at bedriften holder seg innenfor rammen av utslippstillatelsens vilkår i fremtiden. Frist for egenrapportering er 01.mars 2010 (denne kan bli endret til 15. mars for i år på grunn av tekniske problemer med Altinn).

Anmerknning 2: Bedriften må levere farlig avfall hvert år, dersom bedriften generer mer enn 1 kg farlig avfall per år

Kommentar

Bedriften viste frem deklarasjonsskjema for levert farlig avfall for 2009, men samtidig ble det opplyst at farlig avfall ikke ble levert i 2008. Vi vil gjøre oppmerksom på at dersom bedriften genererer mer enn 1 kg farlig avfall pr. år, har den plikt til å levere det farlige avfallet hvert år. Deklarasjonsskjema for de ulike avfallsfraksjoner, skal oppbevares for å dokumentere lovpålagt levering av farlig avfall, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall, (avfallsforskriften kapittel 11. farlig avfall).

Oppsummering

Fylkesmannen vil her oppsummere hva som forventes i bedriftens skriftlige tilbakemelding:

- Kopi av risikovurdering knyttet til ytre miljø (jf. avvik 1)
- Melding om at bedriften har etablert et system for avviksbehandling (jf. avvik 1)
- Oppdatere sikkerhetsdatablader (jf. avvik 1)
- Oversendelse av en kopi av måleprogrammet (jf. avvik 2)

Ved tilsynet informerte vi bedriften om fremtidige forventninger angående måleprogrammet og rapportering til Altinn-systemet. Dette innebærer altså at bedriften skal måle/analysere og rapportere følgende parametre i avløpsvann:

- utslippstall av BOF₅^{*}, (per tonn slakt for storfe, svin og sau/lam)
- pH og temperatur
- avløpsvannmengde pr. time og pr. år
- totalproduksjon (mengde og type slakt)
- avfallshåndtering
- energiforbruk
- eventuelle avvik fra gjeldende krav og hvordan avvik er fulgt opp

*I utslippstillatelsen står det at biologisk oksygenforbruk skal analyseres med en inkubasjonstid på syv dager (BOF₇). Bedriften har en påslippsavtale med Lillesand kommune der det er stilt krav om at bedriften måler biologisk oksygenforbruk basert på fem dagers inkubasjonstid. Fylkesmannen vurderer det slik at bedriften skal måle organisk stoff som BOF₅ i fremtiden i samsvar med påslippsavtalen. Grenseverdien i tillatelsen vil justeres i tråd med dette. Virksomheten vil motta et eget brev med endrede vilkår.